

СХВАЛЕНО

педагогічною радою Прилуцького закладу
загальної середньої освіти I-III ступенів № 10
(ліцею № 10) Прилуцької міської ради
Чернігівської області протокол
від «16» квітня 2021 р. № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО

«16» квітня 2021 р.

Директор

ЛІЦЕЙ № 10

Ідентифікаційний

код: 75513675

№ 01

№ 01

№ 01

№ 01

№ 01

№ 01

№ 01

№ 01

№ 01

О.М. Правосуд

Наказ Прилуцького закладу загальної
середньої освіти I-III ступенів № 10
(ліцею № 10) Прилуцької міської ради
Чернігівської області від 16 квітня 2021
року № 93 «Про затвердження
Положення про академічну
Доброчесність учасників освітнього
процесу у Прилуцькому закладі
загальної середньої освіти I-III ступенів
№ 10 (ліцеї № 10) Прилуцької міської
ради Чернігівської області»

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
у Прилуцькому закладі загальної середньої освіти I-III ступенів
№ 10 (ліцеї № 10) Прилуцької міської ради Чернігівської області

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу

у Прилуцькому закладі загальної середньої освіти I-III ступенів № 10 (ліцеї № 10) Прилуцької міської ради Чернігівської області

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу закладу (далі – Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками, здобувачами освіти (учнями) та батьками.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного Кодексу України, статуту закладу освіти, правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства.

1.3. Мета Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ЗЗСО (освітній, методичній, науково-дослідній, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науково-методичній та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

II. Принципи, норми етики та забезпечення академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в закладі необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- верховенство права;
- соціальна справедливість;

- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

- **Самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.4. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

2.4.1. учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу закладу, примноження її традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;

- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази закладу;

- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм про авторські права;

- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;

- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

2.4.2. *здобувачами освіти* шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА, тощо);

- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

- поваги до педагогічних працівників;

- поваги до інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;

- використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них;

- недопущення фальсифікації чи сфабрикування інформації, дослідження, наукових результатів з їх наступним використанням в роботі;

- відповідальності за порушення академічної доброчесності;

- негайного повідомлення адміністрації закладу освіти у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.4.3. *педагогічними працівниками* шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;

- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;

- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;

- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;

- якісно, вчасно та результативно виконувати свої функціональні обов'язки;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;

- дотримання норм законодавства України про авторське право;

- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин;

- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;

- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;

- не розголошувати конфіденційну інформацію, інформацію з обмеженим доступом та інші види інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;

- надання достовірної інформації;
- уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти.

3.2. Положення доводиться до батьківської громади на зборах чи конференції, оприлюднюється на сайті закладу.

3.3. Адміністрація (заступник директора) закладу освіти:

3.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

3.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

3.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування). Посилюється контроль вчителів керівників секцій Малої академії наук, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється Комісія закладу з попередження списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

3.6. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання, відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення закладу освіти.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	Самостійні роботи; контрольні роботи; контрольні зрізи знань; річне оцінювання (для екстернів) моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання термін -1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
		Державна підсумкова атестація; річне оцінювання (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у зекладію Незарахування результатів.	Атестаційна комісія державної підсумкової атестації
		I етап Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання: усних відповідей, домашніх робіт, контрольних робіт, лабораторних та практичних робіт, ДПА, тематичного оцінювання, моніторингів, олімпіадних та конкурсних робіт	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація школи, атестаційні комісії усіх рівнів

<p>фальсифікація</p> <p>плагіат</p> <p>фабрикація</p> <p>обман</p>	<p>Педагогічні працівники як автори</p>	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний посібник - наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка - методичний вісник; - стаття; - методична розробка 	<p>У випадку встановлення порушень такого порядку:</p> <p>А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії</p> <p>Б) у разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I,II кваліфікаційної категорії</p>	<p>Педагогічна та методичні ради школи, атестаційні комісії школи</p>
<p>Хабарництво</p>	<p>Учасники освітнього процесу</p>	<p>Надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі</p>	<p>Звернутись з клопотанням про притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності</p>	<p>Педагогічна рада закладу</p>
<p>Порушення морально-етичних норм поведінки</p>		<p>Виникнення конфліктів через:</p> <ul style="list-style-type: none"> -порушення правил поведінки під час освітнього процесу; 	<p>При встановленні причин порушення морально-етичних норм поведінки необхідно :</p> <ul style="list-style-type: none"> - усвідомити всім 	<p>Педагогічна рада закладу</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - відсутність поваги до гідності учасників освітнього процесу; - вживання ненормативної лексики у спілкуванні з однокласниками; - переслідування та через надання й поширення неправдивої інформації у різних формах спілкування (соціальні мережі). 	<ul style="list-style-type: none"> учасникам освітнього процесу ступінь провини; - метою усунення конфлікту провести профілактичні бесіди; - звернутись з клопотанням про можливість притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності 	
--	--	--	--	--

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

V. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. До складу Комісії входять: директор, заступники директора з навчально-виховної роботи, представники педагогічного колективу, голова профспілки, голова учнівського самоврядування, представники батьківської громади (за згодою).

5.2.1. Персональний склад Комісії затверджується наказом директора закладу за поданням педагогічної ради.

5.2.2. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

5.2.3. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

5.2.4. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

5.2.5. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

5.2.6. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

5.2.7. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

5.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.4. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу освіти.

- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.

- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу.

- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу освіти.

- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора закладу для подальшого реагування.

5.5. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

5.6. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення схвалюється педагогічною радою закладу освіти більшістю голосів і набуває чинності з моменту схвалення.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад освіти забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу освіти та вводяться в дію наказом директора закладу.